

SIHTVALIKU HINDAMISE ARUANNE

Teemakoordinaator: Aimi Mägi

Eesti Haigekassa kvaliteedi edenduse osakond

Sihtvaliku hindamise teema: Projekt „Noorte reproduktiivtervise alane nõustamine ja seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetamine“

Ravidokumentide hindamise periood: 01.01.2020 – 30.06.2020

1. Üldandmed

1.1 Sihtvalikuga teostatud ravikindlustushüvitiste määramist ja väljamaksmist tõendavate dokumentide (RkhDok) hindamine

RkhDok nimetus	Hinnatud RkhDok arv		
	Sihtvalikuga planeeritud	Kaasuvad ja lisajuhud	KOKKU
Raviarved	380	0	380
Soodusretseptid			
Töövõimetuslehed			
Muud			
KOKKU	380	0	380

1.2 Hinnang tervishoiuteenuste osutamist tõendavate dokumentide kohta

Hinnatud ravidokumentide liik	Hinnatud ravidokumentide arv	RkhDok arv (%*), mille osas tehti märkused (nõudeavaldusi ei esitatud)	Hindamise tulemusel NO-le nõudeavalduse koostamiseks esitatud RkhDok arv (%*)	NO-le nõudeavalduse koostamiseks esitatud nõude summa (EUR), %**
Tervisekaart üldarstiabis				
Tervisekaart eriarstiabis	351	0	0	0
Hambaravikaart				
Haiguslugu				
Muu				
KOKKU	351	0	0	0

*protsent kogu hinnatud (planeeritud+kaasuvad) RkhDok arvust (Tabel 1.1 KOKKU)

**protsent kogu hinnatud (planeeritud+kaasuvad) RkhDok summast

2. Hindamise ülevaade

2.1. RkhDok hindamise eesmärk:

Hinnata osutatud teenuste põhjendatust ja vastavust ennetuse projekti juhendile.

2.2. Taustainfo (nt kui on jõustunud mingi uus määrus või uus kord vahepeal, kui on mingi spetsiifiline informatsioon teema kohta jne).

Eesti Haigekassa juhatuse 20.12.2018. a otsusega nr 674 kinnitati Lepingu lisa 8 HAIGUSTE ENNETUSE PROJEKTID „Noorte reproduktiivtervise alane nõustamine ja seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetamine“ muutmine alates 01.01.2019. a.

Noorte reproduktiivtervise alane nõustamine ja seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetamine (edaspidi „projekt“ või „projektitegevused“)

1.1. Projektitegevuste üldeesmärgiks on parandada noorte seksuaal- ja reproduktiivtervist;

1.2. Projektitegevuste alameesmärgid

1.2.1. Sihtrühma teadlikkuse suurendamine seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud teemadel ning tervistsäätvate hoiakute ja toimetulekuoskuste kujundamine;

1.2.2. Noorte seksuaalse arengu jälgimine ja toetamine;

1.2.3. Mittesoovitud raseduste ja indutseeritud abortide arvu vähendamine;

1.2.4. Seksuaalsel teel levivate infektsioonide (sh HIV) esinemissageduse vähendamine.

2. Projekti sihtrühm on mõlemast soost noored vanuses kuni 26 (k.a) eluaastat.

3. Projekti raames tegeletakse sihtrühma sagedasemate reproduktiiv- ja seksuaaltervise probleemide diagnostikaga, lepingus RKH-10 diagnoosikoodide ulatuses raviga ja suunamisega eriarstile, arvestatakse vaimse tervise aspekte seksuaaltervise probleemidele lahenduse otsimisel ning vägivallaohvritele (sh seksuaalvägivallaohvritele) osutatakse standardiseeritud abi.

4. Projekti lepingupartnerina eristatakse noortekabinetti ja noortenõustamiskeskust.

Noortekabineti ravijuht on teenuse tüüp 14, kus on lubatud kasutada järgmiste erialade teenusekoode: ämmaemanda vastuvõtt (3112) ning vajadusel eriarsti esmane vastuvõtt (3002) ja eriarsti korduv vastuvõtt (3004). Diagnoosikoodid on ära toodud Lepingu lisa 8 punkt 1.5.1.

Noortenõustamiskeskuse ravijuht on teenuse tüüp 14 raviarve ja meeskonnas töötab ämmaemand, eriarst, kliiniline psühholoog, vajadusel vastava ettevalmistusega õde. Osutatakse standardiseeritud abi seksuaalvägivalla ohvritele. Lubatud on kasutada järgmisi teenusekoode: ämmaemanda vastuvõtt (3112), eriarsti esmane vastuvõtt (3002), eriarsti korduv vastuvõtt (3004), kliinilise psühholoogi vastuvõtt eriarsti suunamisel (kood 7607), psühhoteeraapia seanss ühele haigele (7601), õe iseseisev vastuvõtt (3035). Diagnoosikoodid on ära toodud lisaks p. 4.1. toodud diagnoosikoodidele ka Lepingu lisa 8 punkt 1.5.2.

2.3. Sihtvaliku valimi periood: 01.01.2019 – 30.09.2019

2.4. Hindamise läbiviimise alus (nr määrus, ravijuhend vms)

- Eesti Haigekassa seadus § 2 lg 2, § 4 lg 1
- Ravikindlustuse seadus (edaspidi RaKS)
- Tervishoiuteenuste korraldamise seadus (edaspidi TTKS)
- Sotsiaalministri 18.09.2008 määrus nr 56 “Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise ning nende dokumentide säilitamise tingimused ja kord” (edaspidi dokumenteerimise määrus)
- Vabariigi Valitsuse määrused 13.12.2018 nr 116, 21.03.2019 nr 27, 20.06.2019 nr 54 “Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu“ (edaspidi TTL)
- Sotsiaalministri 19.01.2007 määrus nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise meetodika” (edaspidi meetodika määrus)
- Ravi rahastamise leping (edaspidi RRL) sh lisa 4, 8

2.5. Hinnatud asutused, dokumentide arv ja tehtud nõudeavaldused

Kokku hinnati 17 raviasutusest (7 noortenõustamiskeskust ja 10 noortekabinetti) 380 ravijuhtu (351 tervisekaarti). Nõudeavaldusi partneritele ei esitatud ja märkusi ei tehtud.

2.6. Hindamise tulemused

2.6.1. Ravidokumentide vormistuse hindamine

Hinnati 17 lepingupartnerit (sh 7 noortenõustamiskeskust ja 10 noortekabinetti). Hindamise raames esitati 351 tervisekaarti, millest 10 raviasutust (234 tervisekaarti) saatis väljatrüki elektroonilistest tervisekaartidest ja 7 raviasutust (117 tervisekaarti) andis digitaalsetele ravidokumentidele juurdepääsu õigused.

Tervisekaartide vormistamine vastas SoM 18.09.2008 määrusele nr 56 "Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise ning nende dokumentide säilitamise tingimused ja kord."

2.6.2. Sisuline hindamine

Tervisekaartide sissekanded on põhjalikud, kajastavad pöördumise põhjust, kaebuseid ja anamneesi, objektiivset leidu, teostatud analüüside ja uuringute vastuseid, nõustamist ning määratud ravi.

2.6.2.1. Noortenõustamiskeskuste ennetustöö hindamise tulemused

Hinnati 7 noortenõustamiskeskusest kokku 235 ennetuse ravijuhtu.

Diagnoosikoodidest oli kasutatud järgmisi RRL Lisa 8 lubatud koode: A63.0 (anogenitaalsed (venerilised) tüükad), B37.3 (häbeme- ja tupekandidiaas), F41.9 (täpsustamata ärevushäire), F52.4 (Enneaegne ejakulatsioon), Z01.4 (günekoloogiline läbivaatus), Z03.8 (jälginine muude kahtlustatud haiguste ja seisundite suhtes), Z11.3 (eri-sõeluuring peamiselt suguliselt levivate nakkushaiguste avastamiseks), Z11.4 (Eri-sõeluuring inimese immuunpuudulikkuse viirustõve (HIV-tõve) avastamiseks), Z30.0 (üldine nõustamine kontratseptsiooni kohta), Z30.1 ((emakasisese) kontratseptiivseadme paigaldamine), Z30.4 (kontratseptiivsete ravimite järelevalve), Z32.0 (veel kinnitamata rasedus), Z30.5 ((emakasisese) kontratseptiivseadme järelevalve), Z61.3 (enesest lugupidamise kadu põhjustavad sündmused lapsepõlves), Z65.8 (muud täpsustatud psühhosotsiaalsete olukordadega seotud probleemid), Z70.0 – Z70.9 (seksuaalse suhtumise, käitumise ja sättumuse e orienteeritusega seotud seksuaalnõustamine), Z71.1 (isik kardetud kaebusega, kellel diagnoosi ei pandud), N70.0 – N77.8 (naise vaagna- ja emakaelundite põletikulised haigused) ja N92.5 (muu täpsustatud ebaregulaarne menstruatsioon).

Noortenõustamiskeskuse poolt esitatud ravijuhtudel oli kasutatud teenusekoodi 3002 (eriarsti esmane vastuvõtt), 3004 (eriarsti korduv vastuvõtt), 3035 (õe iseseisev vastuvõtt), 3112 (ämmaemanda vastuvõtt), 7601 (psühhoteeraapia seanss ühele haigele) ja 7607 (kliinilise psühholoogi konsultatsioon eriarsti suunamisel), mis oli vastavuses RRL Lisa 8 loetletud teenustega.

2.6.2.2. Noortekabinettide ennetustöö hindamise tulemused

Hinnati 10 noortekabinetti kokku 145 ennetuse ravijuhtu.

Diagnoosikoodidest oli kasutatud 118 juhul järgmisi RRL Lisa 8 lubatud koode: A63.8 (peamiselt suguliselt levivad muud täpsustatud haigused), B37.3 (häbeme- ja tupekandidiaas), N34.1 (mittespetsiifiline uretriit e kusitipõletik), N47 (kitsas eesnähk), N48 (balanopostiit), N70.0 – N77.8 (naise vaagna- ja emakaelundite põletikulised haigused), N91.0 - N91.5 (puudev, vähene

ja harv menstruatsioon), N92.0 - N92.5 (rohke, sage ja korratu menstruatsioon), N93.8 (emaka ja tupe muu täpsustatud anomaalne verejooks), N93.9 (emaka ja tupe muu täpsustamata anomaalne verejooks); N94.4 (primaarne düsmenorröa e funktsionaalne valulik menstruatsioon), N94.5 (sekundaarne düsmenorröa), Z01.4 (günekoloogiline läbivaatus), Z03.8 (jälgimine muude kahtlustatud haiguste ja seisundite suhtes), Z11.3 (eri-sõeluuring peamiselt suguliselt levivate nakkushaiguste avastamiseks), Z30.0 (üldine nõustamine kontratseptsiooni kohta), Z30.4 (kontratseptiivsete ravimite järelevalve), Z32.0 (veel kinnitamata rasedus), Z32.1 (kinnitatud rasedus), Z70.0 – Z70.9 (seksuaalse suhtumise, käitumise ja sättumuse e orienteeritusega seotud seksuaalnõustamine), Z71.1 (isik kardetud kaebusega, kellel diagnoosi ei pandud).

27 juhul oli kasutatud on diagnoosikoode N34.1 (Mittespetsiifiline uretriit e kusitipõletik), N47 (kitsas eesnähk), N48.1 (balanopostiit), N70.0 – N77.8 (naise vaagnaalundite põletikulised haigused), N91.0 - N91.5 (puuduv, vähene ja harv menstruatsioon), N92.0 - N92.5 (rohke, sage ja korratu menstruatsioon), N93.8 (emaka ja tupe muu täpsustatud anomaalne verejooks), N93.9 (emaka ja tupe muu täpsustamata anomaalne verejooks); N94.4 (primaarne düsmenorröa e funktsionaalne valulik menstruatsioon) ja N94.5 (sekundaarne düsmenorröa), mida ei ole RRL Lisa 8 loetletud.

Noortekabineti poolt esitatud ravijuhtudel oli kasutatud teenusekoodi 3002 (eriarsti esmane vastuvõtt), 3004 (eriarsti korduv vastuvõtt) ja 3112 (ämmaemanda vastuvõtt), mis oli vastavuses RRL Lisa 8 loetletud teenustega.

2.6.3. Raviarvete vormistamine

Kokku hinnati 380 raviarvet.

- Kõikidele raviarvetele oli märgitud teenuse tüüp 14 (ennetus). 356 raviarvel oli põhierialaks märgitud A42 (günekoloogia) ja 24 raviarvel A34 (uroloogia).
- Raviarvetele märgitud põhidiagnoosid ja ravile saabumise kood vastasid ravidokumentide kannetele.
- Raviarvetele kantud eriala teenusekood, tervishoiuteenused ja nende hulgad vastasid ravidokumentides dokumenteeritule.
- 2 lepingupartnerit (kokku 11 juhul) on ravikindlustusega hõlmatud kahe isiku raviarvele märkinud statistilise koodi 9408 (noorte seksuaalnõustamine).

2.7. Vigade ilmnemisel raviasutusele rakendatud meetmed (märkused, abinõudeplaani koostamise soovitus jm):

- Kahele lepingupartnerile on juhitud tähelepanu RRL lisa 20 p 1.7. Rahvatervise kaitsega seotud tervishoiuteenused **ravikindlustusega hõlmamata** kuni 26-aastase (kaasa arvatud) isiku reproduktiivtervisealane nõustamine ja seksuaalsel teel levivate haiguste ennetamise ravijuhtu raviarvele lisaks osutatud tervishoiuteenuste koodidele märgitakse statistiline kood 9408.

2.8. Kommenteeritud põhitulemused ja teemakoordinaatori hinnang (haigekassa edasise töö planeerimise seisukohast olulisemad tulemused ja nendele antud kommentaarid ning hinnang hindajaja poolt):

- Noorte reproduktiivtervise projekti raames võivad isikud pöörduda nii noortenõustamiskeskusesse kui ka noortekabinetti ainult väga kindlatel kriteeriumitel kuna RRL lisa 8 on täpselt reglementeeritud, missuguseid diagnoosikoode võib

raviarvetel kasutada. Kui aga raviastutus on diagnoosikoodiga eksinud ja et pääseda võimalikust rahalisest nõudest, et järgmisel riigihankel ei oleks nõude märki jne., selgitab partner, et on eksitud ravitüübi määramisel ning tegelikult on tegemist ambulatoorse günekoloogia raviarvega, mis tegelikult ei vasta tõele.

Kui meie soov on saada lepingupartnerilt noorte reproduktiivtervise teenust koos sisuliselt õigete, täpsete diagnoosidega, tuleks RRL lisa 8 üle vaadata.

2.9. Järeldused

- Hinnati 17 raviastutuse 380 raviarvet, sellest 235 noortenõustamiskeskuse ja 145 noortekabineti raviarvet.
- Kokku hinnati 351 (234 noortenõustamiskeskuse ja 117 noortekabineti) tervisekaarti. Tervisekaartide vormistamisel puuduseid ei esinenud.
- Nii noortenõustamiskeskuste kui ka noortekabinete poolt kasutatud teenuste koodid olid vastavuses RRL Lisa 8 loetletud teenustega.
- Noortenõustamiskeskustes on kõik kasutatud diagnoosikoodid loetletud RRL Lisa 8.
- Noortekabinettides 145-st diagnoosikoodist 118 juhul (81,4%) oli kasutatud Lisa 8 lubatud koode. 3 noortekabinetis kokku 27 juhul (18,6%) oli kasutatud diagnoosikoode, mida ei ole Lisa 8 loetletud.
- Kõik raviarved on esitatud haigekassale põhjendatult.
- 11 raviarvele (2 raviastutust) oli ekslikult märgitud statistiline kood 9408 (noorte seksuaalnõustamine).

2.10. Ettepanekud ja vajadusel jätkutegevused teemaga seoses (haigekassa töö planeerimise seisukohast esitatud ettepanekud osakondadele ja partnerile – nt raviastutuse sisese hindamise tõhustamine, järeelhindamine, auditi vajadus jms)

- Haigekassa hindab teenuse koodide kasutamise õigsust ning ravidokumentide vormistamist ja raviarvete täitmise õigsust regulaarselt.
- Järeelhindamine ei ole vajalik, kuid lepingupartnerilt noorte reproduktiivtervise teenuse saamiseks koos sisuliselt õigete ja täpsete diagnoosidega tuleb RRL lisa 8 üle vaadata.

Koostas: Aimi Mägi, spetsialist

Kinnitas: Sirje Kree, osakonna juhataja

23.07.2020